

ARTYKUŁ ORYGINALNY / ORIGINAL PAPER

Otrzymano/Submitted: 07.02.2017 • Zaakceptowano/Accepted: 26.03.2017

© Akademia Medycyny

Problem agresji w pracy Zespołów Ratownictwa Medycznego***The problem of aggression at emergency medical services work*****Paweł Rasmus¹, Klaudia Dudek², Waldemar Machała³,
Tomasz Sobów¹**¹ Zakład Psychologii Lekarskiej, Katedry Nauk Humanistycznych, Uniwersytet Medyczny w Łodzi² Studenckie Koło Naukowe Psychologii w Medycynie, Uniwersytet Medyczny w Łodzi³ Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Woskowej Akademii Medycznej – Centralny Szpital Weteranów w Łodzi**Streszczenie**

Wstęp. Personel medyczny jest grupą zawodową, która narażona jest na sytuacje agresywne. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że pracownicy Zespołów Ratownictwa Medycznego (ZRM) doświadczają agresji szczególnie często. **Cel pracy.** Celem pracy była ocena stopnia agresji wśród i wobec pracowników Zespołów Ratownictwa Medycznego oraz wynikających z tego zjawiska zależności w odniesieniu do wybranych danych socjodemograficznych. Kolejne cele dotyczyły określenia źródeł zachowań agresywnych, częstotliwości ich występowania oraz rodzajów agresji, z którymi spotykają się pracownicy ZRM. Podjęto próbę ustalenia przyczyn agresji obecnej w pracy ZRM oraz sposobów jej zapobiegania. **Materiał i metody.** Badaniami została objęta grupa 234 osób – pracowników ZRM z województwa świętokrzyskiego i łódzkiego, włączonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w Polsce. Badaniom poddano ratowników medycznych, pielęgniarzy/pielęgniarki oraz lekarzy, zarówno kobiety, jak i mężczyźni w wieku od 23-62 lat, pracujących w specjalistycznych, podstawowych lub innych rodzajach ZRM. W przeprowadzonym badaniu wykorzystano autorski kwestionariusz ankiety, zawierający łącznie 20 pytań. **Wyniki.** Stwierdzono, że problem agresji w znaczny sposób dotyka ZRM. Do kontaktu z agresją w pracy przyznaje się 98% ankietowanych. Agresja słowna jest najczęściej spotykanym rodzajem agresji. Według badanej populacji to pacjent, rodzina, pacjenta i świadkowie zdarzenia są najczęstszym źródłem aktów agresji. Pracownicy ZRM nie korzystają lub sporadycznie korzystają z przysługującego im prawa funkcjonariuszy publicznych. Personel pracujący w ZRM wskazuje na konieczność rozwiązania problemu agresji w ZRM. *Anestezjologia i Ratownictwo 2017; 11: 11-17.*

Słowa kluczowe: agresja, stres, Zespoły Ratownictwa Medycznego

Abstract

Background. The medical staff is a group that is exposed to situations of aggression. There is high possibility that the Emergency Medical Services Personnel (EMSP) experience aggression particularly often. **Objectives.** The aim of the study was to assess the degree of aggression to and among Emergency Medical Personnel and its results in relation to selected socio-demographic data. Other aims were to determine the sources of aggressive behaviors, their frequency and types of aggression that EMSP experience. The paper tries to explain the sources of aggression present in the work of EMSP, and ways of preventing it. **Material and methods.** The participant of the study

was a group of 234 Emergency Medical Personnel. The study involved medical rescuers, nurses and doctors, both women and men aged 23-62 years, working in the basic, specialized or other units of the System. The research applied research tool - an original questionnaire, containing of 20 questions. **Results.** It has been noticed that the problem of aggression significantly affects EMSP. 98% of respondents admit that they experienced aggression at work. Verbal aggression is the most common type of aggression. According to the studied population patient, his family and bystanders are the most common sources of acts of aggression. EMSP employees do not use or rarely use their rights of public officials and points to the need to solve the big problem of aggression to and among Emergency Medical Personnel. *Anestezjologia i Ratownictwo 2017; 11: 11-17.*

Keywords: aggression, stress, Emergency Medical Services